

เลขที่.....

ประโยคธรรมศึกษาชั้น []ตรี [✓]โท []เอก ระดับ []ประถม []มัธยม []อุดม

วิชา เรียงความแก้กระทู้ธรรม

สอบในสนามหลวง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

	ยี่ เว เสวติ ตาทิโส.
	คบคนเช่นใดก็เป็นคนเช่นนั้น
	บัดนี้ จักได้อธิบายขยายเนื้อความแห่งกระทู้ธรรมสุภาษิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ บทเบื้องต้น
	เพื่อเป็นแนวทางแห่งการศึกษาและทางแห่งการปฏิบัติ โดยสมควรแก่อัตภาพและธรรมเป็นลำดับไป
	ดำเนินความว่า การที่จะเป็นเช่นคนที่ตนคบ หมายถึง คบหากัน เสวนาจนเกิดความคุ้นเคย
	อยู่ตัว เกิดมีนิสัย อุปนิสัย และอัธยาศัยคล้ายคลึงเป็นอย่างเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ คนที่มีอัธยาศัย
	เช่นใด ก็ย่อมเสวนาคบหากันกับคนที่มีอัธยาศัยเช่นนั้น คนที่มีอัธยาศัยเลว ก็เข้าพวกคนเลว คนที่มี
	อัธยาศัยดี ก็เข้าพวกคนดี ดังที่ปรากฏในพระญาณของพระตถาคตเจ้า ข้อนี้เป็นความจริงที่มีอยู่ทุกกาล
	สมัย บัดนี้มักพูดอ้างว่าสิ่งแวดล้อมเป็นเหตุ การคบเพื่อน ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของชีวิตคน
	เพราะคนเรานั้นไม่สามารถที่จะใช้ชีวิตอยู่เพียงลำพังได้ จำต้องมีเพื่อน เพราะเราอยู่ในสังคม ต้องคบค้า
	สมาคมกับคนอื่น มีการติดต่อกับคนอื่น จึงจะสามารถอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้ แต่มนุษย์เรานั้น มี
	ทั้งที่เป็นคนดีและคนไม่ดี การคบเพื่อน จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาไตร่ตรองให้ดี ต้องดูให้แน่ว่าคน ๆ
	นั้นดีหรือไม่ดี แล้วจึงตัดสินใจคบหรือไม่คบ เพราะโดยปกติ เพื่อนย่อมจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์
	เป็นอันมาก ถ้าเราคบเพื่อนดี ก็มีความเป็นไปได้ที่เราจะเป็นคนดีด้วย เช่นกัน แต่ถ้าเราคบเพื่อนชั่ว ก็มี
	ความเป็นได้สูงที่เราจะเป็นคนชั่วด้วยเช่นกัน เพราะคบคนเช่นใดก็ย่อมจะเป็นคนเช่นนั้น ถ้าคบเพื่อนดี
	เพื่อนดีก็จะแนะนำเราในทิศทางที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนชั่ว เพื่อนชั่วนั้นก็จะชักจูงเราไปในทางที่ชั่วด้วย
	เช่นกัน เพราะฉะนั้น จะคบใครเป็นเพื่อน ต้องพิจารณาให้ดี คบคนดีเขาก็นำแต่ความดีความสุมาให้

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มาใน ขุททกนิกาย ชาดก ทุกนิบาต ว่า
	สุโข หเว สบปุริเสน สงคโม.
	การคบหากับคนดีนำสุขมาให้
	อธิบายความว่า คนดีมีศีลธรรม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บัณฑิตชน ซึ่งเป็นผู้มีปัญญา รู้
	ผิดชอบชั่วดี รู้บาปบุญคุณโทษ รู้ประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ การคบหากับคนดีเช่นนี้จะนำความสุข
	มาให้ สัตบุรุษ เมื่อใครคบค้าสมาคมด้วยแล้ว ย่อมจะได้รับคำแนะนำที่ดีมีประโยชน์ เพราะสัตบุรุษนั้น
	เป็นผู้มีความประพฤติดี และย่อมแนะนำบุคคลทั้งหลายที่คบกับตนในทิศทางที่ดี ดังนั้น การคบหากับ
	สัตบุรุษนั้น จึงมีแต่ความดีโดยส่วนเดียว ผู้ที่คบกับสัตบุรุษ จะได้รับประโยชน์เป็นอันมาก ชีวิตก็จะมี
	ความสุขความเจริญ ไม่มีความเดือดเนื้อร้อนใจใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อรู้อย่างนี้แล้ว พึงคบค้าสมาคมเฉพาะ
	กับสัตบุรุษเถิด อย่าคบคนพาลเลย ถ้าเราคบหาสมาคมกับผู้ที่มีคุณธรรม สร้างแต่ประโยชน์ให้แก่ตนเอง
	และคนรอบข้าง เป็นคนที่น่าคบหาเป็นอย่างยิ่ง ธรรมชาติของคนดีนั้น เมื่อจะทำ พูด คิด ก็ย่อมทำ พูด
	คิด แต่สิ่งที่ดี มีประโยชน์ ปราศจากโทษทั้งปวง เมื่อแนะนำคนอื่น ก็ย่อมแนะนำในทางที่เป็นกุศล
	สร้างคุณประโยชน์แก่บุคคลทั้งปวง ผู้ที่คบค้าสมาคมกับบัณฑิตชนคนดี ย่อมได้รับคำแนะนำที่ดีมี
	ประโยชน์ สามารถนำคำแนะนำของบัณฑิตชนนั้นไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ให้เกิด
	ประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคมได้ การคบค้าสมาคมกับคนดี จึงเป็นความดีโดยส่วนเดียว คือหาโทษ
	มิได้บุคคลผู้มีปัญญาสามารถ ซึ่งมุ่งถึงบุคคลที่มีปัญญาในทางธรรม รู้จักถือเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์ ละ
	สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ บำเพ็ญทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่น บุคคลผู้เป็นคนดี ย่อมดำรงชีวิตด้วย
	ปัญญา ปรารถนาความสุขความเจริญทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น ละหนทางแห่งบาปอกุศล ประพฤติสุจริต
	และเราไม่ควรไว้วางใจคนทำความชั่ว คนที่ชอบทำความชั่ว ต้องหาทางออกห่างจากชีวิตเขาเป็นลำดับ

สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มาใน ขุททกนิกาย ชาดก ทสกนิบาต ว่า

นาสมเส กตปาปมहि.

ไม่ควรไว้วางใจคนทำความชั่ว

อธิบายความว่า คนชั่วก็คือคนไม่ดี ในที่นี้หมายถึงพาลชนคือ บุคคลประเภทที่ไม่ทำความดี

ยินดีแต่ในเรื่องที่ชั่ว ๆ ไม่ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม อยู่แบบรกโลก ไม่สร้างประโยชน์ในโลกนี้

ประโยชน์ในโลกหน้า และประโยชน์อย่างยิ่งคือพระนิพพาน จึงไม่ควรไว้วางใจคนทำความชั่ว คนประเภท

นี้นั้นมักเป็นคนชั่ว โดยธรรมชาติของคนชั่วนั้น ย่อมจะสร้างแต่กรรมที่เป็นทุจริต ทำผิดศีลธรรม ผิด

กฎหมายบ้านเมือง สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น การคบกับคนชั่วหรือสนิทสนมกับคน

ชั่วนั้นถือว่าเป็นมลทินของชีวิต ถึงแม้ว่าเราเองจะไม่ได้ทำความชั่วอะไร แต่ถ้าไปคลุกคลีอยู่กับคนชั่ว

แล้ว ย่อมได้รับการติฉินนินทาว่าเป็นพวกเดียวกันกับคนชั่วนั้น คนทั้งหลายย่อมมองว่า ต้องเป็นคน

เหมือนกันหรือประเภทเดียวกัน จึงจะคบกับได้ หรือถ้าคลุกคลีกับคนชั่วมาก ๆ เข้า ก็อาจเป็นไปได้ที่

จะถูกชักจูงให้ทำเรื่องชั่ว ๆ เหมือนเขา ดังนั้น อย่าไปสนิทสนมกับคนชั่วเลย เป็นมลทินแก่ชีวิตเรา

เปล่า ๆ ควรคบมิตรที่ดี แม้ในมิตรก็ไม่ควรไว้วางใจอยู่ร่วมกันนานเกินไป ที่เคยรักก็มักหน่าย เป็นเพื่อน

เพียงเพื่อดื่มเหล้าก็มี ผู้คบคนเลว ย่อมพลอยเลวไปด้วย เมื่อเขาไม่มีเยื่อใย ป่วยการอยู่กินด้วยอย่า

สมาคมกับคนพาลซึ่งเป็นดังศัตรูทุกเมื่อโจรพาลอยู่ในที่ใด บัณฑิตไม่ควรอยู่ในที่นั้น ผู้ประทุษร้ายมิตร

เป็นคนเลว คบคนดี ก็พลอยมีส่วนดีด้วย ควรระวังในศัตรู ปราชญ์ย่อมแนะนำสิ่งไม่ควรแนะนำ เมื่อ

คบคนที่ดีกว่า ตัวเองก็ดีขึ้นมาฉับพลัน ผู้เที่ยวสมาคมกับคนพาล ย่อมเศร้าโศกสิ้นกาลนาน คนเป็น

มิตรแต่ปากก็มี นักปราชญ์มีการอยู่ร่วมกันย่อมเป็นสุข ไม่ควรไว้วางใจคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว มิตร

ชั่วไม่ควรคบ ไม่ควรไว้วางใจคนที่แสวงทำสงบบำเหน็จ ผู้ไม่คบหาคนชั่ว ย่อมได้รับความสุขแต่ส่วนเดียว

